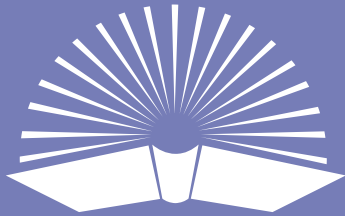

myShliach
מהלכה לדוברי עברית

חברותא

חומר לימוד שבועי

פרשת
מקץ

myshliach.net

מקץ

לקו"ש חלק א' ע' 75 ואילך
מתורגם ללה"ק

בכל זאת – מסיק ב"תורה אור" – אין לטעות ולומר שהיות ולאחר סיום התפלה נקלע האדם למצב רוחני מנוגד מכפי שהיה בזמן תפלתו מהוה הדבר הוכחה שתפלתו, תורתו ומצוותיו אינם שוים כלום. אין הדבר כן. שרשו של החלום הוא בדרגה נעלית מאד המאירה בזמן הגלות דווקא (יעוין שם בהרחבה).

ג. הסברת הדבר מבחינת עבודת הנפש של האדם – היא:

בכל איש ישראל – שלמה ותמימה הנפש האלקית תמיד. התורה והמצוות שיהודי עושה – הן נצחיות לעולם ועד⁴. לעומתן – הפעולות הבלתי מתאימות שאדם עושה אינן אלא זמניות (כי בסופו של דבר עתיד כל יהודי לחזור בתשובה). ומשום כך גם בשעת מעשה אינן דבר של קיימא – דוגמת "נהרות המכזבין"⁵.

לפיכך אין הרע מסוגל להכריע, ח"ו, את הטוב, משום שאיננו דבר של קיימא, ואילו הטוב, לעומתו, שלם

א. בריש פרשת מקץ, וכן בפרשה הקודמת – וישב, מסופר על חלומות: חלום פרעה (בפ' מקץ), חלום יוסף וחלומות שר המשקים ושר האופים (בפ' וישב).

כל החלומות האלו היוו סיבות לגלות מצרים, שורש כל הגלויות¹. מאחר שכל הענינים הם בהשגחה פרטית – מובן מאליו שהתוצאה – הגלות – קשורה ודומה לגורם, לחלום.

ב. הקשר בין הגלות לבין החלום מוסבר במספר מקומות, ובין השאר ב"תורה אור"²: חלום נובע מכוח הדמיון המאחד שני דברים מנוגדים, אף "פילא בקופא דמחטא", אם לפני כן הרהר האדם בכך³.

כך גם בזמן הגלות: לאדם נדמה שהוא אוהב את הקב"ה ועם זאת את גופו עצמו – למרות ששני הדברים אינם מסוגלים להיות בד בבד, ועד כדי כך שהוא (כפי המוסבר במקום אחר) עלול להיות שקוע בתאוות ואפילו לעבור על רצון הקב"ה.

תמיד.

שלפי שעה הוא מוסיף כח כו' – מכל מקום בטוח הוא "שלא ידח ממנו נדח" ואז ישובו התורה והמצוות יחד אתו.

ה. כל האמור אינו רק ביחס לגליא דתורה, כי אם גם ביחס לפנימיות התורה, מנהגיה והדרכותיה – לפי הוראת רז"ל: חטוף ואכול (– גליא דתורה שנמשלה ללחם¹², חטוף ואישתי (– פנימיות התורה, שנמשלה למים¹³).

למרות שבדורות הקודמים לא ניתן להתחיל בלימוד פנימיות התורה אלא לאחר כמה וכמה הכנות – הרי בדורותינו אלה "מצוה לגלות זאת החכמה"¹⁴, ובמיוחד לאחר התגלות תורת החסידות ע"י הבעש"ט וכ"ק אדמו"ר הזקן וממשיכי דרכו – נעשתה זו ככל שאר חלקי התורה, והרי כל איש ישראל חייב ללמוד את כל חלקי התורה¹⁵.

ו. ע"י התנהגות של "חטוף ואכול, חטוף ואישתי", כשאדם לא יתחשב במצבו הוא, אם הגיע לדרגה המתאימה ואם לאו, אלא יוסיף וילך בתורה ומצוות (דבר הדומה לענין החלום כנ"ל) –

הרי ע"י עצם תוספת אור התורה והמצוות – מסלקים את תרדמת הגלות ומביאים את אור הגאולה האמתית, "הוי' יהיה לך לאור עולם"¹⁶, כדרך שרואים

ומבחינה זו יש יתרון בזמן הגלות לגבי זמן הבית: בזמן הבית פעלו והאירו הכחות הפנימיים של הנשמה⁶, שבהם קיימת הגבלה, ולפיכך אסור לטמא להכנס למקדש, ואילו בזמן הגלות מאירים הכחות ה"מקיפים" של הנשמה, שבהם אין קיימות כל הגבלות, ככתוב: השוכן אתם בתוך טומאותם⁷.

ד. ההוראה למעשה מן האמור:

לא כדעת הסוברים בטעות שהדרך האפשרית היחידה היא ההליכה מן הקל אל הכבד, העבודה המסודרת, ושכל עוד לא השלים האדם את הדרגה הראשונה אינו יכול להתחיל לחשוב בדבר הדרגה הנעלית יותר, סברה זו היתה נכונה לו היו כל עניני האדם מסודרים, אבל מאחר שהמצב הוא של "היינו כחולמים" – ישנה אפשרות, ויש צורך, לבצע כל עבודה מעבודות ה' המזדמנות ליד, בהתאם להוראת רז"ל⁸: "חטוף ואכול, חטוף ואישתי".

אף לגבי זה ששרוי במצב שעליו נאמר⁹: "אי אפשר... להתחיל לעבוד ה' בלי שיעשה תשובה על העבר תחלה" – פוסק, עם זאת, אדמו"ר הזקן בתניא¹⁰ – פנימיות התורה – ובשלחן-ערך¹¹ – גליא דתורה – שגם עליו ללמוד תורה ולקיים מצוות. למרות

שבשעה שמגיע אור מקיץ האדם משנתו.

ז. זו, איפוא, ההוראה מכך שהחלומות היוו סיבה לגלות מצרים וליציאת מצרים.

גלות מצרים היתה הגלות הקשה ביותר, ולפיכך נקראות כל הגלויות על-שם מצרים¹⁷. ולמרות זאת הרי אך ורק ע"י הגלות הגיעו בני ישראל לידי "ואחרי כן יצאו ברכוש גדול"¹⁸.

כך גם בגלות הנוכחית: למרות שכל העבודה בזמן גלות היא ענין של חלום – בכל זאת, הרי – אדרבה – משום דבר זה עצמו, שהיא באופן של חלום, ישנה אפשרות להגיע לדרגה נעלית יותר, ע"י דילוג, ע"י תוספת אור תורה ומצוות המסלק את שינת הגלות ומביא לידי "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות"¹⁹, בביאת משיח צדקנו במהרה בימינו.

(משיחת חג הגאולה, י"ט כסלו, תשי"ז)

ח. הענין האמור – שדוקא ע"י הגלות אפשרית עליה גדולה יותר – רמוז גם בפרשת השבוע, בטעם לכך שאפרים נקרא בשם זה – "כי הפרני אלקים בארץ עניי". דוקא ע"י "ארץ עניי" בא "הפרני" (= הפרה אותי), תוספת אור ביוסף עצמו.

חשיבותו של יוסף כשלעצמו היא רמה מאד, וכפי שמוסבר בתורת חיים²⁰, ובמקומות אחרים, הטעם לכך שיוסף נענש על אשר הכין "כלים" בדרך הטבע, למרות שאף יעקב עשה כן^{20*}, משום שדרגתו של יעקב היתה בתוך סדר ההשתלשלות, וחשש, לכן, "שמא יגרום החטא"²¹, ולפיכך היה זקוק לעשיית "כלים" בטבע, ואילו יוסף צדיק עליון, לא היה צריך, לפי דרגתו, לחשוש משום ענין, ולא היה צריך להזדקק לטבע.

כן נאמר שם – בקשר לפסוק "ויכר יוסף את אחיו והם לא הכירוהו" – הטעם לכך שהשבטים, וכן האבות, היו רועי צאן, מרוחקים מן העולם, כדי שהעולם לא יפריע להם.

ואילו יוסף היה בדרגה כזו שהיה מסוגל להיות בתוך העולם, שליט במצרים, אשר "בלעדיך לא ירים איש" גו', ואין מקרא יוצא מידי פשוטו – שכל מצרי שרצה לחגור כלי נשק היה חייב לשאול על כך את פיו של יוסף, ויחד עם כך שהיה עוסק בזאת היה שרוי, בה בשעה, בתכלית הדבקות באלקות.

עם כל זאת הגיע הוא לידי "הפרני" – אך ורק באמצעות "בארץ עניי".

ט. הסיפור האמור בקשר ליוסף

רגלי – העם אשר אנכי בקרבו: מתוך כך שהיו כל שש מאות האלף, גם ה"רגלים", ובעיקר ה"רגלים" (כפי שמוסבר במקום אחר יתרונו של ה"רגל", קבלת העול), ניתנה התורה שמתחילה ב"אנכי", ובחינת "אנכי" נמשכה למשה.

משום כך, כשהכתוב מדבר באפרים, שענינו: "כי הפרני אלקים בארץ עניי" – שרק ע"י "מצרים" מגיעים לתכלית העילוי שבמתן תורה – אומר הוא ביחס לזה: ואנכי תרגלתי לאפרים. ע"י "תרגלתי", מלשון: רגל, כלומר – עבודה של קבלת עול, מגיעים אל "אנכי מי שאנכי".

(משיחת חג השבועות, תשי"ג)

תורתנו נתונה למכון לוי יצחק על האישור להדפסת השיחה
התרגום באחריותם בלבד!

ט. הסיפור האמור בקשר ליוסף משמש הוראה לכל ישראל – שענין ירידת הנשמה לגוף בעולם הזה, בכלל, ובמיוחד בזמן הגלות – אינו בכוונה לענות ח"ו, כי אם יש בדבר יתרון גדול.

תכלית²² השתלשלות העולמות אינה בגלל העולמות העליונים, הואיל והיא להם ירידה מאור פניו ית', כי התכלית היא העולם הזה התחתון דוקא, כיון שבו מתבטא כוח עצמותו ית'.

בעולם הזה עצמו – הרי לפני גלות מצרים לא היתה אפשרות לקבלת התורה, אלא אך ורק ע"י כור הברזל של גלות מצרים נעשו בני ישראל ל"כלים" לקבלת התורה, וכפי שדורשים רז"ל²³ את הגורם לזכותם של בני ישראל לקבל התורה – משום "למצרים ירדתם" כו'.

י. זה גם תוכנו של הכתוב²⁴:
"ואנכי תרגלתי לאפרים".

לגבי מתן תורה נאמר²⁵ שאילו היה אז מספר של "ששים רבוא חסר אחד" (– אילו לא היה ה"אחד") – לא היתה התורה ניתנת ח"ו אפילו למשה. דבר זה רמוז בפסוק²⁶: "שש מאות אלף

מקו

מתורגם ללה"ק

יש הבדלים בין חלומותיו של יוסף לחלומותיו של פרעה.

יוסף חלם שהוא ואחיו מאלמים אלמים, הם עובדים ופועלים. ואלו פרעה צופה בחלומו ורואה ארועים שונים, אך אין בחלומותיו עבודה של אנשים.

חלומותיו של יוסף הם בקדשה. כל ההשפעות שמשפיע הקדוש-ברוך-הוא לנו, צריכות להגיע אלינו כשכר על עבודתנו. עלינו להתגזע ולפעול – ואז נזכה להמשכות, כשם שבחלומותיו של יוסף הוא אינו צופה מן הצד, אלא עמל בשדה.

בחלומותיו של יוסף יש עליה מדרגה לדרגה. בחלום הראשון הוא חולם על השבולים בשדה שמלקטים אותן ומאלמים אלמות. נוטלים שבולים בפרדות, יחידות, ומאגדים אותן. יוצרים אחדות. בחלום זה יש עליה בדרגה – מפרוד לאחדות.

ובחלום השני שוב עליה. קדם חלם יוסף על השדה,
 ובחלום הבא על השמש והירח והכוכבים, עניינים
 שמימיים.

אצל פרעה, בחלומותיו, קורה בדיוק ההפך. ירידה
 לאחר ירידה. בחלום הראשון חלם פרעה על הפרות – סוג
 החי, ובחלום השני על השבולים – סוג הצומח. הנה ירידה
 בדרגה.

בכל חלום בפני עצמו גם כן יש ירידה – קדם הפרות
 היפות והבריאות, ואחר כך הפרות הדקות והרזות
 שבולעות אותן. וכך גם בחלום השני – קדם השבולים
 הבריאות והטובות, ולאחריהן שבולים דקות ושדופות.

גם התגשמות החלום היא באפן של ירידה. קדם באות
 שבע השנים הטובות, שבע שנות השבע, ולאחריהן –
 ירידה – שבע שנות הרעב. והרעב גדול עד כדי כך ששכחו
 כבר את שנות השבע מרב רעב. שנות השבע אינן נפרות
 עוד כלל. בכל עניינו של פרעה – ירידה והפחתה.

בכל עניינו של יוסף, בעניני הקדשה – עליה, מעלין
 בקדש'. הוספה בקדשה. הקדשה נצחית. ולעמיתה, מה
 שאינו קדשה, עניני פרעה, אינם קימים, פוחתים והולכים,
 עד שהם נעלמים לגמרי.

הַיְהוּדִי צָרִיךְ לְלַמּוֹד מִחֲלוּמוֹתָיו שֶׁל יוֹסֵף, שְׂכָרֵי לְזִכּוֹת
 לְהַשְׁפִּיעוֹתָיו הַטּוֹבוֹת שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עָלָיו לְעֲמֹל
 וּלְהַתִּיגֵעַ. וְאִזּוּ יִגְעַת וּמִצָּאתָ – תֵּאֱמִין. כְּשֵׁי־עֲבוֹד – יִקַּבֵּל
 מִן הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא תְּמוּנָה גְּדוּלָה הַרְבֵּה יוֹתֵר מֵעֲרֵךְ
 עֲבוֹדָתוֹ, וְהַשְׁפָּעָה רַק תֵּלֵךְ וְתִגְדֹּל, תֵּלֵךְ וְתִתּוֹסֵף.

אוּלַּם, אִם הַיְהוּדִי רוֹצֵה לְזִכּוֹת בְּהַשְׁפָּעוֹת מִן הַקְּדוֹשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא לְלֹא עֲמָל, בְּלִי עֲבוֹדָה, הֲרִי אֵלָיו הַשְׁפָּעוֹת כְּפִי
 שְׂמִקְבֵּל פְּרֵעָה, שְׂאִינֵן מִצַּד הַקְּדוּשָׁה. הַשְׁפָּעָה כְּזוֹ אֵינָה
 מִחֲזִיקָה מְעֻמָּד, וְהִיא הוֹלֶכֶת וּפּוֹחֶתֶת עַד שֶׁלֹּא נִשְׁאָר מִמֶּנָּה
 כְּלוּם.

(מעובד לפי 'לקוטי שיחות' חלק ג עמ' 820-822)

חֲנֻכָּה

מִצְוֹת חֲנֻכָּה הִיא הַדְּלָקַת נְרוֹת. כִּי־צַד יוֹצְרִים אוֹר? – נוֹטְלִים חֶמֶר בְּעֵרָה
 גִּשְׁמִי כְּמוֹ שֶׁמֶן אוֹ עֵץ, מִחֲמַמִּים אוֹתוֹ עַד שֶׁהוּא מֵתִפְלֵה וְהוֹפֵךְ לְבִלְתִּי-גִשְׁמִי
 הַמַּאִיר אֶת כָּל סְבִיבָתוֹ.

נְרוֹת הַחֲנֻכָּה נִקְבְּעוּ לְזִכַּר נְרוֹת הַמְּנוּרָה שֶׁדִּלְקוּ בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ. אֶת נְרוֹת
 הַמְּנוּרָה הַדְּלִיקוּ בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ כָּל לַיְלָה. בְּזִמְנֵן גַּם חֲנֻכָּה לֹא הָיָה שֶׁמֶן טְהוֹר
 לְהַדְּלִיקָה. הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עָשָׂה גַם, וְנִמְצָא פֶּךָ שֶׁמֶן טְהוֹר חֲתוּם בְּחוֹתָמוֹ שֶׁל
 הַכּוֹהֵן הַגָּדוֹל. כַּמּוֹת הַשֶּׁמֶן בִּפְךָ הָיְתָה מִסְפַּקֶת לְיוֹם אֶחָד בְּלִבְד, אֵךְ נִעְשָׂה גַם
 וּבְשֶׁמֶן זֶה דְּלָקָה הַמְּנוּרָה שְׂמוּנָה יָמִים. לְזִכַּר הַגַּם מִדְּלִיקֵי נְרוֹת חֲנֻכָּה שְׂמוּנָה
 יָמִים.

נְרוֹת הַחֲנֻכָּה שׁוֹנִיִּים מִנְרוֹת הַמְּנוּרָה. בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ הַדְּלִיקוּ תָּמִיד אוֹתוֹ מִסְפָּר
 שֶׁל נְרוֹת, וְאֵלּוֹ בְּחֲנֻכָּה אָנוּ מוֹסִיפִים בְּכָל יוֹם גַּר נוֹסֵף. בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ הַדְּלִיקוּ

את המנוחה ביום, כאשר הסביבה עדין מוארת היטב, ואלו זמן הדלקת נרות הנכה הוא אחרי השקיעה. נרות המקדש דולקים במקדש, בפנים, ואלו את החנכה מניחים על פתח הבית מבחוץ. נרות המנוחה דולקו בתקופה בה לא היה חסר לבני ישראל מאומה, מצבם הגשמי היה טוב וכך גם מצבם הרוחני. נרות החנכה קשורים למצב גרוע של עם ישראל. ארץ ישראל היתה תחת שלטון היונים וצבאו של עם ישראל היה קטן. גם המצב הרוחני היה ירוד. לא היה שום להדלקת המנוחה, אפילו לא כדי להדליק למשך לילה אחד.

ההבדלים בין נרות המנוחה לנרות החנכה קשורים זה בזה. אפן ההדלקה של נרות החנכה שונה כיון שנרות החנכה קשורים לתקופה אחרת ולמצב שונה. בזמן שטוב בגשמיות וברוחניות אין צורך במלחמה ולא נדרשת מסירות נפש. די בכמות קבועה של נרות מדי יום. הכל מתנהל כשורה. אז גם אין צורך להשתדל ולהאיר את החוץ. בזמן שהמנוחה דלקה בבית המקדש, העולם לא היה חשוך כל-כך, כאשר המנוחה דלקה בפנים החוץ הוא ממילא.

תקופת גם חנכה היא תקופה שונה. היה זה זמן קשה, היהודים יצאו למלחמות, והיו צריכים להתמודד לא רק עם היונים אלא אף עם המתיונים (יהודים שרצו להטמע בין הגויים). באותה תקופה נדרשו נרות החנכה. זה הזמן למסירות נפש! עתה לא די בהארת הבית פנימה. כאשר בחוץ שוררת עלטה, החשכה החיצונית עלולה לחדר לתוך הבית. יש להשתדל ולהתאמץ להאיר גם את הרחוב. לכן זמן הדלקת נרות חנכה הוא בחשכה, ומקומה – ליד הדלת, על-מנת להאיר החוצה!

מספר הנרות שהדלקנו אתמול אינו מספיק. אי-אפשר להסתפק בכך שמצבנו נותר כשהיה ולא ירדנו, חלילה. נדרשת התקדמות ועליה. יש להוסיף באור. בזמן שהחשך בחוץ רב אל לנו להתפעל מחשכת הרחוב. אדרבא, עלינו ללכת במסירות נפש. עלינו להאיר את החוץ, ולהוסיף באור.

(מעובד על-פי 'לקוטי שיחות' חלק א, עמ' 89-92)

שְׁלוֹם מִתְּלִבֵּט

שְׁלוֹם הוּא מְקֻרָב טָרִי, מִתְחִיל לְהִגִּיעַ לְבֵית חֶב"ד לְתַפְלוֹת מְנַחָה וְעֶרְבִית שֶׁל שַׁבָּת; פֶּעַם כֵּן וּפֶעַם לֹא. צְרִיךְ לַעֲשׂוֹת הַכֹּל בְּהִדְרָגְתִּיּוֹת, הוּא אוֹמֵר. דָּא עָקָא, בְּלִבּוֹ שֶׁל שְׁלוֹם סָפֵק עֵמֶק מְקַנֵּן: כַּאֲשֶׁר שׁוֹהָה הוּא בְּבֵית הַכְּנֶסֶת וּמִתְפַּלֵּל מִפְּנִימִיּוֹת נִפְשׁוֹ, מְרַגֵּישׁ הוּא אֶת נִשְׁמָתוֹ מִתְּלֵהֻטָּת וּמִתְקַרְבֵּת אֶל מְקוֹר הַחֶצְבָּה. חֹשׁ הוּא כִּי הִגִּיעַ לְבֵיתוֹ, לְמָקוֹם הָאֱמֵתִי שְׁלוֹ. אוֹלַם בְּרִגְעַ שְׁלֵאֲחֵר מִכּוֹ, כְּשֶׁעוֹזֵב הוּא אֶת בֵּית חֶב"ד וְחוֹזֵר לְסוּרוֹ לְעֵנִינֵי הַיּוֹם יוֹם, אֵין זְכָר לְאוֹתָהּ תְּחוּשָׁה בְּבֵית הַכְּנֶסֶת. וְשְׁלוֹם מְמַרְמֵר מִזֶּה שְׁבַעֲתִים וְאֵינוֹ מוֹצֵא אֶת עֵצְמוֹ.

הַתְּמִיּהָ:

מַהִי הָאֱמֵת שְׁלִי? מַתִּיֶסֶר שְׁלוֹם בְּלִילוֹת. לְמָה אֲנִי שֶׁיֵּךְ? מַהֵם הַרְגָעִים הָאֱמֵתִים שְׁלִי? כְּשֶׁאֲנִי בְּבֵית הַכְּנֶסֶת וְשׁוֹפֵךְ אֶת צְקוֹן לְחֻשֵׁי לִפְנֵי הַשָּׁם, אוֹ שֶׁמָּא חֲלִילָה, בְּחִבְרַת פּוֹרְקֵי הָעַל כְּפִי שֶׁגִּדְלַתִּי. אוֹלֵי הַתְּפִלָּה שְׁלִי מְזִיפֶת? אוֹלֵי זֶה סֵתֵם תְּחוּשׁוֹת? הֲרָאָהּ הִיא שֶׁהַכֹּל חוֹלֵף וְאֵין מִזֶּה זְכָר. לְמַעַן הָאֱמֵת, אֶת שְׁאֵלָתוֹ שֶׁל שְׁלוֹם שׁוֹאֵל גַּם כָּל חֶב"דְּנִיק מְלַדָּה: לְמָה אֲנִי קָשׁוֹר בְּאֱמֵת? לְרַגְעִים שֶׁבָּהֶם חֻשְׁתִּי שֶׁיֵּךְ וְקָרוֹב לְרַבִּי, לְעֵנִינֵי הַשְּׁלִיחוֹת וְעִבּוּדַת הַשָּׁם כְּפִי שֶׁנִּדְרַשׁ מִמֶּנִּי, אוֹ שֶׁמָּא לְרַגְעִים הַפְּחוֹת טוֹבִים שֶׁהָיוּ לִי? אֵיזָה מְשֻׁמְעוֹת יֵשׁ לְרַגְעִים הַטּוֹבִים, אִם מִיַּד הֵם חוֹלְפִים כְּלֹא הָיוּ. הֵם אֱמֵתִים בְּכֻלָּל? הֲרֵי אֱמֵת טְבֵעָה לְהִשְׁאָר לְנִצְחָ?

הַתְּשׁוּבָה:

הַשְּׁאֵלָה הִיא שְׁאֵלָה נְכוֹנָה, מְסֻבֵּיר הַרְבֵּי, אֶךְ דְּבַר אֶחָד אֲסוּר לָנוּ לְשַׁכַּח: בִּימֵי הַגְּלוּת נִמְצְאוּ אֲנִי בְּחֵלוֹם, "הֵיִינוּ כְּחוֹלְמִים". בְּשַׁעַת הַחֵלוֹם, אֵין שׁוֹם בְּעִיָּה לְרֹאוֹת שְׁנֵי דְבָרִים הַמְּנַגְּדִים לְגַמְרֵי בַיּוֹם יוֹם, אֲפִלּוֹ פִּיל נְכֻס לְתוֹךְ הַר שֶׁל מַחֲט נוֹכַח לְרֹאוֹת בְּאֵיזָה לִילָה כְּאִלּוֹ מִמַּשׁ מִתְרַחֵשׁ. חֵלוֹם, יְכוּל לְהַכִּיל שְׁנֵי נְגוּדִים. אֶךְ הָאֱמֵת הִיא? שְׁאֵין נְגוּדִים בְּיַחַד, זֶה אוֹ כָּאן, אוֹ שָׁם. הַמְדַרְשׁ מְסֻבֵּיר כִּי הַחֵלוֹמוֹת הַרְבִּים שֶׁל יוֹסֵף, פְּרַעְיָה וְיַעֲקֹב הַמְּסַפְּרִים בְּפִרְשׁוֹת הָאֲחֵרוֹנוֹת וְאֶךְ בְּפִרְשַׁת הַשְּׁבוּעָה, הֵם הַמְּקוֹר לְגְלוּתֵנוּ הַנוֹכַחִית, הַחֵלוֹם הַכִּי גָדוֹל. וּבְהִיוֹתֵנוּ יוֹדְעִים, כִּי בְּחֵלוֹם בְּלִבְד כְּעַת אֲנַחְנוּ נִמְצְאוּ, אֵין אֲנִי מִתְּבַלְבְּלִים מִמִּצַּג הַתְּעִתוּעִים שֶׁטּוֹרֵף אֶת דְּמִיוֹנֵנוּ. יוֹדְעִים אֲנִי הֵיטֵב, כִּי הָאֱמֵת שֶׁל כָּל יְהוּדֵי הִיא הַרְגָעִים הַטּוֹבִים וְהַקְּדוּשִׁים שְׁלוֹ. כָּל הַשְּׁאָר הוּא חֶלֶק מִהַחֵלוֹם, לֹא צְרִיךְ לְהִתְיַחֵס אֵלָיו בְּרִצְיָנוֹת. כִּי בְּחֵלוֹם, הַכֹּל יְכוּל לְקָרוֹת.

אוכלים שוקולד, לא מעבר", חיים היה באמת מדאג, "וחוץ מזה שאין לי משג מה הקשר בין התועדות י"ט כסלו לשוקולד... לא חשבנו בכלל על רעיון, רק רצינו לגרם ליונתן להגיע. ומה יקרה בסוף? רק נעשה צחוק מהבית חב"ד... זה מה שמושר אנשים להגיע",

יואב היה נבוך "אני מצטער, בגללי נכנסתם לתסבכת הזאת", עוד רגע השליח יגמר לדבר ומה יעשו אז?

"טוב אני נכנס לעזר, בעז"ה הכל יהיה בסדר" אמר חיים כששמע שמתחילים כבר לנגן בפנים "פדה בשלום". מישהו הניח את ספר תנאי שחלקו לכלם הפוך על השלחן והוא מהר לישר אותו והתישב עם כלם לנגן.

"הוא מגיע!! זה הוא!" קרא יואב

בהתרגשות למראה דמות גבוהה שהתקרבה לאולם במהירות ונכנסה פנימה. הרב מענדי התחיל להתנצל ברמקול על הסדנה המיוחדת שכנראה תבטל, תלונות מרמור נשמעו בקהל, כל שנה מביאים משהו מיוחד. "אל דאגה" קפץ פתאום שמוליק ליד אביו, "הסדנה תקיים כמתכנן! קבלו במחיאות פנים סוערות את יונתן כהן אמן השוקולד בסדנת ציור מיוחדת של ספור המאסר והגאלה בשוקולד!"

המשך יבוא...

האם תדעו איזו הלכה מסתתרת?

האולם החל להתמלאות באנשים. השלחנות ערוכים ומלאים בכל טוב לכבוד י"ט כסלו.

יואב ושמוליק עמדו בכניסה לאולם מאחורי עציץ ענק שעמד שם, רואים ואינם נראים. שמוליק נשף את שפתיו מרב מתח, ויואב תלש עלים

לחתיכות קטנות מהלחץ. האם יונתן, דוד שלו, באמת יבוא? כל המאמץ שלהם לא היה לחנם? ההתועדות בפנים כבר החלה והשליח התועד והסביר לקהל על עניניו של היום הגדול. ודמותו של יונתן לא נראתה באפק.

"אתה בטוח שסדנת שוקולד זה מה שיגרם לו לבוא?" שאל שוב שמוליק בפקפוק, "כבר אמרתי לך, כמו שאני מכיר את דוד שלי, הוא לא יפספס דבר כזה אם הוא נמצא באזור" אמר יואב בבטחון.

חיים יצא אליהם החוצה, "נו, מה קורה? לא הגיע?" שאל בקול לחוץ. הם הנידו בראשם לשלילה. "תקשיבו אני מתחיל להלחץ מהעסק, הגיעו יותר מחמשים איש להתועדות והם מצפים לסדנת שוקולד מיוחדת, אסור לאכזב אותם פי אחרת פעם הבאה הם לא יבואו..." הסביר להם את הבעיה שנקלעו אליה, "מה נעשה? יש לנו 2 ארגזים של חפיסות שוקולד שהזמנו במיוחד במטבח בכמה צבעים, רק שאני יודע רק איך

במדור זה תוכלו לנסות לשער מהי ההלכה שמסתתרת בספור נשמח מאד אם תשתפו אותנו במסקנות שלכן.
hebrew@myshliach.com
 אסור להניח ספר קדש הפוך.
 תודה רבה לשלוחים ששלחו לנו תשובה:
 מוטי מונדשיין
 בתיה מנדלזון

נושא/נושאים

בובשים את היעד!

לא מתפשרים על פחות מהפסגה

אחרי זה עד שיגיע השמן החדש?

את הסיום אין כל צורך לספר באריכות, הוא גלוי וידוע לכלנו מגיל ינקות: גם למעלה מדרך הטבע חולל הקדוש ברוך הוא, ופך השמן הקטן לשמונה ימים הוא הספיק. בחוש ראו כלם את ידו של הקדוש ברוך שסבבה ממעל ושתה את כל מערך הטבע לטובת בניו. לזכר הנס הגדול מציינים אנו עד עצם היום הזה את חג החנוכה, שמונה ימים כנגד שמונת ימי נס פך השמן.

אבל, בלי להרס את החגיגה הגדולה, פרט אחד מרכזי בספור נצטרך להבין כיון שאינו מחור דיו: על פי ההלכה, תחזיקו חזק, לפעמים מתר להשתמש בשמן טמא... כאשר אנוסים ואין אפשרות אחרת, מתר על פי ההלכה לכתחלה להשתמש גם בשמן שלא חתום בחותמת הכהן הגדול. אם כן מדוע זקוקים היינו לנס?

כעת אתם בטח מהרהרים, ומה רע? ממתי מפריע לנו נסים?

אז זהו, שבנסים יש כללים: הקדוש ברוך הוא לא עושה נסים בחנם. אם אין סבה מיחדת, נס לא מתרחש. כשישנה אפשרות לסדר את המצב בדרך הטבע, לא אצים לחולל נסים. כך היא דרכו של הקדוש ברוך הוא. מדוע, איפא, חולל הקב"ה נס כזה גדול של שדוד מערכות הטבע, וגרם לפך קטן של שמן להאיר שמונה ימים, כאשר אפשרות אחרת, טבעית, המתינה בפתח? יכלו אכן להשתמש על פי ההלכה בשאר קנקני השמן

קרוב הרואי בין המכבים ליונים, הגיע לקצו בכ"ה בכסלו. הלוחמים היהודים, שלא הצטידו בכח פיזי רב או ברבוי פמותי, גברו על ממלכת יון האדירה, החזקה והגדולה. בעזרתו של הקדוש ברוך הוא נמסרו הגבורים ביד החלשים, הרבים ביד המעטים, הטמאים ביד הטהורים, הרשעים ביד הצדיקים והזדים ביד עוסקי התורה.

נכנסו הכהנים לבית המקדש שבירושלים ומצאוהו חרב עד היסוד. הטמאה שילטה בכל פנה וזבל רב נערם היכן שרק נפנה המבט. ארץ זמן בכדי לסלק את הטמאה, להשיב את הפלים ולהעמיד שוב את המקדש על תלו. בסיום המלאכה, כשאף הגיעה האפשרות שלה פללו מזה תקופה ארפה לשוב ולהדליק את נרות המנורה, גלו הכהנים כי שמן זית זך כשר אין בסביבה. היונים טמאו הכל, אפלו פך אחד קטן של שמן, חתום בחותמו של הכהן הגדול לא נצפה בכל המתחם.

להכין שמן זית זך חדש, כשר למהדרין להדלקה בבית המקדש, יארף שמונה ימים והזמן דוחק, את מצות הדלקת המנורה חפצים לערף כמה שיותר מקדם, אין זמן להתמהמה, מה עושים?! אולם הכהנים לא אמרו נואש, חפשו וחפשו מבלי להתיאש, עד שנמצא בפנה דחוקה פד קטן של שמן שהצדיק את העמל הרב שהשקע בחפושיו.

השמחה הגדולה במציאת פך השמן נמהלה בעצב שחשו כלם: אמנם כעת יהיה כיצד להדליק את המנורה, אולם מה יהיה על הימים הבאים? בפך השמן שנמצא יש שמן בקשי ליום אחד, מה יקרה

אף חג החנכה מלמד אותנו מסר פשוט ותכליתי: אצל יהודים אין אפשרות שניה. גם כשכל הנתונים מראים שזה מה יש, יודעים אנו בתקף שעל עמדתנו נעמד בכל משמר. בסופו של דבר זה יסתדר, צריך רק ללכת באפן של "לכתחלה אריבער".

למלא את העולם באור

השבוע הקרוב, מתחלתו ממש ועוד סופו, הוא שבוע של אור; שבוע של נצחון האור על החשך; שבוע של גאווה יהודית אדירה וחסרת פשרות. לשלוחים ומנהלי בתי חב"ד לא חסרה עבודה בשמונת ימים אלה, הימים כלם מנצלים למבצע חנכה בשיא החיות והשטורעם כפי עידודו ובקשתו הנמרצת של הרבי.

לארף השנים, עודד הרבי בעז את השלוחים שהציבו חנכיות מרכזיות בכפרות ההרים ובאתרים הומי אדם בעירם. גם פשאנטישמים ושונאי ישראל קטרו והלכו לבתי משפט כנגד הצבת החנכיות הפמביות ברחובה של עיר, ידעו השלוחים תמיד כי אין אפשרות שניה, לוותר או לסגת אחורה פשיש קשי ונראה שאין פתרון; את רצונו הקדוש של הרבי עושים עד הסוף ממש, מבלי להתפעל משום מכשול או עליה חדה.

לנו, השלוחים הצעירים, בכל פנה שרק נהיה בעולם, יש תפקיד מרכזי במערה הגדול הזה של מבצע חנכה. במהלך שמונת ימי החג נצא עם אבא למקומות מרכזיים ברחבי עיר שליחותנו ונפיץ משם את אור החנכה לכל יהודי ויהודי, לא יהיה יהודי אחד בסביבתנו שלא יחשף לאור החנכה ולאור התורה והמצוות.

כחב"דניקים יודעים אנו שאין לנו אפשרות שניה או תחליפים זולים יותר, אנחנו לא מותרים על הפסגה. יש לנו תפקיד ואותו נבצע על הצד הטוב ביותר, כמו חילים אמתיים, לא נביט ימינה או שמאלה. פשוט נבצע.

חג חנכה שמח!

אבל השאלה היא לא רק על הנס הגדול שחולל הקדוש ברוך הוא. את קשייתנו נשליך אף על הפנהים. הם הרי תלמידי חכמים ויודעים היטב את ההלכה על בריה, אין רז בתורה שנעלם מעיניהם. האם הם לא ידעו את ההלכה הזו? מה היתה הדחיפות הגדולה שלהם להתגגע עוד ועוד במציאת פה טהור של שמן, גם כאשר בדרך הטבע לא נראה היה שיש סכוי למצא. הרי היתה להם אפשרות ב', שגם היא בסדר גמור על פי ההלכה?

אלא שזו בדיוק הנקדה: הפנהים לא הסתפקו ב"בסדר גמור", הם רצו לכתחלה. אמנם היו להם תרופים, תמיד הם יכלו להתפשר ולהשתמש בשמן הטמא, ובצדק, אף הם ידעו שמבחינתם - רק המקסימום משחק פה תפקיד.

ראה הקדוש ברוך את ההתעקשות החיובית שלהם, את החפושים הרבים שלהם עוד ועוד גם כאשר היתה להם אפשרות אחרת, וחולל את הנס הגדול.

ההוראה לכל אחד מאתנו

תמיד לכל אחד בחיינו יכולות להיות לעתים תחלופות. לא תמיד מה שאנו רוצים לכתחלה מתגשם, לפעמים מבקשים מאתנו להתפשר, לנסות לקחת את האפשרות הפחות מעדפת. כך בענייני חלין וכך בענייני עבודת השם: זה יכול להיות ביום שאנחנו מרגישים לא טוב, ויש לנו כפיכול "פטור" מללכת לתלמוד התורה באותו יום. התרופים לא מפסיקים, ומהם רבים שנכונים

על את האש

בפנה זו תוכלו להפנות שאלות לאחייכם השלוחים.

שאלות בענייני השליחות, שאלות בענייני הלמודים שלכם, ואפלו סתם שאלות כי אפשר. זהו המקום בשבילכם!!

שאלות ותשובות נתן לשלח למיל:

HEBREW@MYSHLIACH.COM

